

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/112/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118247050
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:6118247050.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a Mgr. Miroslava Šeptáka, v spore žalobcu: SetCar sk, a. s., so sídlom Ulica priemyselná 10, Sučany, IČO: 50 387 189, právne zastúpeného JUDr. Tomášom Zbojom, advokátom, so sídlom Kuzmányho 4, Martin, IČO: 42 072 905, proti žalovanému: KOMUNÁLNA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanikova 17, Bratislava, IČO: 31 595 545, právne zastúpenému JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom, so sídlom T. X/A, W. - P. X. o zaplatenie 372,34 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 7C/84/2018-103 dňa 10. júna 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Žalobcovi **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 372,34 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 372,34 eur od 25.03.2017 do zaplatenia a to všetko do 3 dní po právoplatnosti rozsudku. Súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v celom rozsahu.

2. Rozhodnutie súdu sa opiera o ust. § 427 ods. 1, 2, § 428, § 442 ods. 1, 3, § 443, § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ako aj ust. § 1 ods. 1, § 2 písm. d), f) a g), § 4 ods. 1, 2, 4 a § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „Zákon o PZP“).

3. V danej veci uplatneného nároku žalobcu voči žalovanému ide o nárok vyplývajúci z práva poškodeného podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. uplatniť nárok na náhradu škody vzniknutej mu v príčinnej súvislosti s prevádzkou motorového vozidla priamo proti poisťovateľovi, ktorý nárok na žalobcu mal prejsť z poškodeného postúpením pohľadávky, ktorú uzatvoril poškodený so žalobcom dňa 27.02. z titulu náhrady účelne vynaložených nákladov za nutné užívanie náhradného vozidla , a to vo výške 504,- eur. V danom prípade ide o priamy nárok poškodeného proti poisťovateľovi na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá poistený, pričom podmienkou pre úspešné uplatnenie tohto nároku je jeho preukázanie. Uplatnený nárok žalobcu vo výške 372,34 eur spočíva v rozdielnej sumy vo výške 504,- eur uvedenej vo faktúre 170086 za prenájom náhradného vozidla podľa zmluvy o nájme a z poskytnutého poistného plnenia žalovaným vo výške 131,66 eur. Súd, vychádzajúc zo skutkového vymedzenia žaloby, ustálil, že v danom prípade zodpovednosť za škodu treba posudzovať v zmysle § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka, teda ako zodpovednosť

prevádzateľa (prevádzkovateľa) osobného motorového vozidla Opel Vectra evid. č. PB 980BR, ktorého prevádzkou bola spôsobená škoda poškodenému. Ide o zodpovednosť objektívnu, teda na vznik tejto zodpovednosti sa nevyžaduje zavinené konanie. Základom pre splnenie povinnosti poisťovateľa plniť je tá okolnosť, že poistený zodpovedá poškodenému za škodu podľa príslušných právnych predpisov (§ 420 a nasl. Obč. zákonníka). V tomto zmysle má poisťný právny vzťah výrazne akcesorický charakter, nakoľko závisí od existencie primárneho zodpovednostného vzťahu medzi poisteným škodcom a poškodeným. Záväzok poisťovateľa nahradiť škodu poškodenému nie je záväzkom voči nemu, ale voči poistenému. Zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov podľa ust. § 427 Obč. zákonníka je prípad osobitnej zodpovednosti za škodu z toho dôvodu, že k jej podmienkam nepatrí porušenie právnej povinnosti (protiprávnosť) ani zavinenie (hoci prezumované), avšak existencia jednotlivých predpokladov vzniku zodpovednosti musí byť v každom konkrétnom prípade skúmaná a pre priznanie zodpovednosti preukázaná, a to existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou. Hmotnoprávny vzťah medzi účastníkmi je ovplyvnený existenciou poisťného vzťahu vodiča (aj ako prevádzkovateľa) motorového vozidla ohľadne zodpovednosti za škodu a žalovaného. V prejednávanej veci si žalobca uplatnil rozdiel medzi priznaným a uplatneným poisťným plnením, a to vo výške 372,34 eur, pričom žalovaný namietal dôvodnosť uplatneného nároku a aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu. Aktívna vecná legitímácia žalobcu bola preukázaná Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 27.02.2017. Zo zmluvy vyplýva postúpenie pohľadávky vo výške 504,- eur voči žalovanému, ktoré je odplatné za odplatu vo výške 504,- eur a ktorá zodpovedá faktúre č. 170086. Zmluvou o postúpení pohľadávky poškodený ako postupca postúpil žalobcovi nárok na náhradu účelne vynaložených nákladov za nutné užívanie náhradného vozidla v príčinnej súvislosti so škodou, a to z titulu nároku voči poisťovni podľa

§ 4 zákona č. 381/2001. Predmetom zmluvy tak bola pohľadávka z titulu poisťného plnenia, ktorého súčasťou bol nárok na náhradu účelne vynaložených nákladov za nutné užívanie náhradného vozidla. V zmluve o postúpení pohľadávky sa zmluvné strany dohodli, že ich vzájomné nároky, a to nárok poškodeného na odplatu za postúpenie pohľadávky a nárok žalobcu na úhradu nájomného za náhradné vozidlo sa navzájom započítavajú. V danom prípade išlo o odplatné postúpenie pohľadávky, v dôsledku čoho došlo k vzájomnému zápočtu práve nároku na úhradu fakturovaného nájomného s nárokom na zaplatenie odplaty za postúpenie. Nadobudnutím takto postúpenej pohľadávky sa tak žalobca stal aktívne vecne legitimovaným subjektom na jej uplatnenie. Je teda daná aktívna vecná legitímácia žalobcu v predmetnom konaní. Občiansky zákonník pri východiskovom princípe všeobecnej prevoditeľnosti práva zo záväzkových právnych vzťahov (§ 524 Občianskeho zákonníka) stanovuje prípady, kedy postúpiť pohľadávku nemožno. Zákonodarca pojmom pohľadávky vymedzuje právo veriteľa na plnenie, ktorému na druhej strane zodpovedá u dlžníka povinnosť plnenia alebo dlh, resp. záväzok. Nevyhnutným predpokladom postúpenia pohľadávky je vždy, že musí ísť o pohľadávku určitú, identifikovateľnú a existujúcu. Zmluvou o postúpení pohľadávky môže byť postúpená i podmienčne existujúca budúca pohľadávka, a to na náhradu škody, taktiež práva, pričom najčastejšie ide o právo na zaplatenie peňažnej pohľadávky. Povaha pohľadávky ju umožňuje postúpiť (§ 524 Občianskeho zákonníka). K tomu napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Cdo 4658/2009 zo dňa 29.02.2012: „Je nepochybné, že predmetom občianskoprávných vzťahov môžu byť mimo vecí (§ 118 ods. 1 OZ) taktiež práva, pričom najčastejšie ide o právo na zaplatenie peňažnej pohľadávky. Povaha pohľadávky ju umožňuje postúpiť (§ 524 OZ). Súdna prax (porov. uznesenie Najvyššieho súdu z 19. júla 2006, sp. zn. 29 Odo 1435/2005) aj právna teória sú zajedno v tom, že predmetom postúpenia môže byť pohľadávka budúca, t. j. taká, ktorá v čase uzavretia postupnej zmluvy ešte neexistuje a má vzniknúť až v budúcnosti; okamih postúpenia budúcej pohľadávky je potom totožný s okamihom, keď pohľadávka vznikne. K postúpeniu je spôsobilá aj pohľadávka, ktorej existencia je sporná, aj pohľadávka, ktorej vznik je viazaný na splnenie podmienky“. Započítanie (kompenzácia) je zánik vzájomne sa kryjúcich pohľadávok patriacich vzájomne veriteľovi a dlžníkovi, ktorých plnenie je rovnakého druhu (najčastejšie peniaze), ak niektorý z účastníkov i bez súhlasu, prípadne i proti vôli druhého účastníka urobí prejav smerujúci k započítaniu. Musí však ísť o pohľadávky spôsobilé na započítanie (započítateľné), t. j. také, ktorých započítanie nie je vylúčené dohodou účastníkov alebo zákonom. Vo svojej podstate ide o formu bezhotovostného vyrovnania, ktoré sa nevykonáva skutočným splnením, ale odpočítaním vzájomných pohľadávok veriteľa a dlžníka. To umožňuje ušetriť dvojaké splnenie vzájomných pohľadávok a navzájom zjednodušiť majetkové vzťahy medzi účastníkmi, a to aj v prípadnom súdnom konaní, ak dôjde medzi nimi k sporu. Význam započítania spočíva najmä v úspore nákladov, ktoré by inak obidvaja účastníci museli vynaložiť pri uskutočnení vzájomného plnenia. Okrem toho má jednostranné započítanie dôležitý význam pri zabezpečení veriteľa, lebo umožňuje dlžníkovi, ktorý je súčasne veriteľom vyhnúť sa riziku, že po splnení jeho záväzku druhý účastník jeho vzájomnú pohľadávku

neuspokojí. Právnym následkom započítania je zánik vzájomných pohľadávok, pokiaľ sa vzájomne kryjú. Zánik nastáva okamihom, keď sa stretli ako pohľadávky spôsobilé na započítanie a nie až od kompenzačného prejavu, resp. od doby, keď takýto prejav došiel druhej strane. Právne účinky (zánik záväzkov) nastávajú ku dňu stretnutia vzájomných pohľadávok, ak sú splnené všetky predpoklady pre započítanie, a to, že sa jedná o vzájomné pohľadávky, ide o plnenie rovnakého druhu, pohľadávky sú spôsobilé na započítanie a bol urobený prejav smerujúci k započítaniu. Občiansky zákonník upravuje dva prípady zániku záväzku započítaním, a to: a) započítanie jednostranným právnym úkonom, b) započítanie dohodou. V danej veci nepochybne došlo k zániku záväzku započítaním na podklade dohody uzatvorenej medzi žalobcom a poškodenou 27.02.2017 v Zmluve o postúpení pohľadávky. V dôsledku dohody o započítaní vzájomných pohľadávok sa poškodený dostala do rovnakej situácie, ako keby svoj dlh zaplatil, keďže účinky započítania sú rovnaké ako v prípade plnenia. Predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu podľa cit. ust. § 427 ods. 2 OZ je tak spôsobená škoda a príčinná súvislosť medzi osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla a spôsobenou škodou. Škodou je z teoreticko-právneho hľadiska nutné rozumieť ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a ktorá je objektívne vyjadriteľná peniazmi ako všeobecným ekvivalentom. Rozoznáva sa skutočná škoda a ušlý zisk. V danom prípade bol zjavne uplatnený nárok na náhradu skutočnej škody, ktorá mala zodpovedať poškodeným účelne vynaloženým nákladom za nutné užívanie náhradného motorového vozidla zn. BMW W3 EČV 9T1 9295. Skutočnou škodou treba rozumieť majetkovú ujmu, ktorá spočíva v zmenšení majetku poškodeného. Ide v podstate o rozdiel v hodnote poškodeného majetku pred spôsobením škody a po spôsobení škody na majetku. Z ceny poškodenej veci po jej poškodení sa vychádza aj podľa cit. ust. § 443 OZ. Tento rozdiel v hodnote majetku treba nahradiť či už peňažným plnením, alebo uvedením veci do predošlého stavu. Skutočnú škodu však nemožno obmedziť len na škodu spôsobenú na veciach. Skutočnou škodou je aj ujma, ktorá vznikla poškodenému tým, že bol nútený vynaložiť náklady na zaobstaranie si náhradných pôžitkov v čase, kedy nemohol dočasne poškodenú vec (t. j. do vykonania jej opravy) v dôsledku škodovej udalosti užívať, ako tomu malo byť aj v prejednávanej veci. Žalobca preukázal nájomnou zmluvou výšku nájomného za používanie porovnateľného typu s poškodeným vozidlom na sumu 72,- eur/deň. Poškodený si porovnateľné náhradné vozidlo prenajal rozumne, nemajúc povinnosť vyhľadávať najvýhodnejšiu ponuku. V danej veci je nepochybné, že poškodený sa dostal do situácie, keď bol nútený si prenajať náhradné motorové vozidlo za jeho poškodené vozidlo v dôsledku poistnej udalosti zavinennej škodcom, t.j. poisťovníkom žalovaného, a teda tento stav nebol výsledkom jeho dobrovoľného rozhodnutia. Žalobca v konaní preukázal ujmu, ktorá spočívala v tom, že poškodený vynaložil náklady za požičanie motorového vozidla, k zapožičaniu ktorého bol poškodený donútený práve vzniknutou poistnou udalosťou, ktorú nespôsobil a uplatňovaná náhrada nákladov za používanie náhradného motorového vozidla len reparuje poškodenému stav, keď nemohol z titulu poistnej udalosti svoje motorové vozidlo používať. Žalobca preukázal listinnými dôkazmi, že v priamej príčinnej súvislosti s predmetnou poistnou udalosťou poškodený užíval prenajaté motorové vozidlo od 21.02.2017 do 27.02.2017. t. j. 7 dní, teda po dobu počas ktorej bolo poškodené vozidlo v autoservise a za uvedené časové obdobie zaplatil ako nájomca prenajímateľovi sumu 504,- eur z titulu dojednaného nájomného, ktoré boli poškodeným nutne vynaložené a boli vynaložené aj účelne, keďže boli vynaložené v súvislosti s tým, že nemohol užívať vlastné motorové vozidlo počas jeho opravy. Pokiaľ žalovaný namietal tvrdenia žalobcu, nenavrhol žiadne dôkazy na preukázanie opaku. Nepostačuje iba samotné namietanie bez relevantného zdôvodnenia a preukázania. Pokiaľ žalovaný vzniesol takúto procesnú obranu, tak bolo jeho dôkaznou povinnosťou spoľahlivo tieto tvrdenia preukázať, čo však neučinil. Žalovaný nepochybnil, že poškodený v príčinnej súvislosti s predmetnou poistnou udalosťou užíval prenajaté motorové vozidlo, namietal dôvodnosť uplatneného nároku a bolo jeho procesnou povinnosťou okrem popretia skutkových tvrdení produkovať aj vlastné tvrdenia a ich preukázať. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutkových zistení a úvah súdu, súd dospel k záveru, že je právne dôvodné priznať žalobcovi uplatnené peňažné plnenie vo výške 372,34 eur, a preto návrhu v časti istiny vyhovel. Keďže s postúpenou pohľadávkou prechádza aj príslušenstvo (§524 ods. 2, § 121 ods. 3 OZ), súd priznal žalobcovi aj uplatnený úrok z omeškania v zmysle cit. ust. § 517 OZ v spojení s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., a to odo dňa uplynutia 15 dní po skončení prešetrenia potrebného na zistenie povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie (§ 11 ods. 7 zák. č. 381/2001 Z. z.). Šetrenie bolo ukončené dňa 03.03.2017, ktoré bolo žalobcovi oznámené listom zo dňa 13.03.2017. Žalobcovi však neboli riadne a náležite vysvetlené dôvody, pre ktoré žalovaný znížil poistné plnenie (§ 11 ods. 6 písm. b/ zák. č. 381/2001 Z. z.) o sumu 372,340 eur, keďže v predmetnom oznámení sa uvádza len, že z fakturovanej doby prenájmu náhradného vozidla 7 dní bolo priznaných 3 dni. Neprimerané náklady na náhradné vozidlo - cena prenájmu priznané vo výške 45,60 eur/deň, a to bez toho aby k takto uvedenej sume uviedol akékoľvek objektívne skutočnosti,

z ktorých vychádzal, pričom poškodené vozidlo bolo odovzdané zo strany servisu dňa 28.02.2017. V dôsledku nesplnenia uvedenej povinnosti je s poukazom na ust. § 11 ods. 8 zák. č. 381/2001 Z. z. povinný zaplatiť aj úroky z omeškania podľa cit. ust. § 517 OZ. Keďže žalovaný dňa 03.03.2017 skončil prešetrenie poisťnej udalosti bol povinný do 15 dní po skončení prešetrenia potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poskytnúť poisťné plnenie v plnej výške (do 18.03.2017), čo neučinil, preto od 19.03.2017 sa dostal do omeškania a od tohto obdobia prináleží žalobcovi nárok na úroky z omeškania vo výške stanovenej v súlade s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. Žalobca si uplatnil úrok z omeškania od 25.03.2017, súd viazaný jeho návrhom tak žalobcovi priznal úrok z omeškania od uvedeného dňa. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa ust. § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP, Žalobca bol v konaní úspešný, preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania proti neúspešnému žalovanému v celom rozsahu. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté v zmysle cit. ust. § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom.

4. Voči citovanému rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný, ktoré odôvodňuje ust. § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP. Žalovaný považuje rozsudok za ústavne nekonformný, nesprávny, nezákonný a arbitrárny. Prvoinštančný súd vyslovil právne závery, avšak nevysporiadal sa so skutočnosťami, zohľadnenie ktorých je nevyhnutné pre právne posúdenie veci a rozhodol na základe nepodloženej právnej konštrukcie, ktorú navyše nedostatočne odôvodnil. Pritom porušenie právnych noriem v dôsledku svojvôle alebo v dôsledku interpretácie, ktorá je v zjavnom rozpore s princípom spravodlivosti, potom zakladá porušenie základných práv a slobôd. Medzi procesné záruky spravodlivého súdneho konania patrí nepochybne aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. V tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj Ústavného súdu SR a na ust. § 220 ods. 2 tretia veta CSP. Žalovaný má za to, že súd prvej inštancie sa nedostatočným a nesprávnym spôsobom vypořiadal s namietanou aktívnou vecnou legitimáciou žalobcu vo vedenom spore. Žalovaný má za to, že žalobca nebol vo vedenom súdnom konaní aktívne vecne legitimovaný. Zo súdom uvádzaného zisteného skutkového stavu vyplýva, že poškodený mal voči žalobcovi záväzok, ktorý spočíval v neuhradenej faktúre. Poškodený predstavoval subjekt, ktorý bol dlžníkom žalobcu. Uvedené preukazuje faktúra. S poukazom na uvedené skutočnosti, ako aj na znenie ust. § 524 Občianskeho zákonníka poškodený predstavoval dlžníka žalobcu. Nemohol so žalobcom platne uzatvoriť zmluvu o postúpení pohľadávky. Uzatvorením predmetnej zmluvy o postúpení nemohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky poškodeného na žalobcu, ale v uvedenom prípade došlo k postúpeniu záväzku poškodeného, ktorý v zmysle vystavenej faktúry predstavuje práve pohľadávku žalobcu. Inými slovami, uvedeným postúpením došlo medzi poškodeným ako postupcom a žalobcom ako postupníkom k postúpeniu pohľadávky žalobcu, čo je v rozpore s § 524 Občianskeho zákonníka. K úhrade faktúry pritom v uvedených súvislostiach logicky nemohlo dôjsť ani na základe vzájomného zápočtu realizovaného v zmluve o postúpení. Vychádzajúc z predloženej zmluvy o postúpení totiž jednoznačne vyplýva, že prejav vôle jej účastníkov najskôr smeroval k cedovaniu pohľadávky a až následne k započítaniu údajne vzájomných pohľadávok. Ak teda poškodený nebol majiteľom pohľadávky voči žalobcovi pred jej postúpením, nemohol túto pohľadávku postúpiť na žalobcu a kauzálna žalobcovi následne nemohla vzniknúť pohľadávka voči poškodenému na zaplatenie odplaty za postúpenie, ktorú následne žalobca mienil použiť na započítanie. Z uvedeného vyplýva, že žalobca nemôže predstavovať aktívne vecne legitimovaný subjekt na strane žalobcu v predmetnom konaní. Poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 20/2007 zo dňa 29. januára 2008. Úkon postúpenia považuje za absolútne neplatný v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Prvoinštančný súd rozsudkom priznal žalobcovi aj úroky z omeškania, a to v rozpore s ustálenou judikatúrou. V tejto súvislosti poukazuje na závery uvedené v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR z 22.11.2018, sp. zn. 3Cdo/145/2017. Na základe uvedeného navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Žalobca vo vyjadrení uvádza, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny, zákonný a dostatočne odôvodnený. Súd vzhľadom na skutkové okolnosti a vykonané dokazovanie mal aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu za preukázanú z predloženej zmluvy o postúpení pohľadávky, na základe ktorej došlo k platnému postúpeniu predmetnej pohľadávky z poškodeného na žalobcu. Právne posúdenie a odôvodnenie rozsudku v otázke namietanej aktívnej legitimácie žalobcu považuje za vecne správne a v tejto súvislosti poukazuje aj na rozhodnutia krajských súdov v Slovenskej republike. To, že žalovaný akceptoval postúpenie pohľadávky, je napokon zrejmé aj z toho, že čiastočné poisťné plnenie poukázal na účet žalobcu ako postupníka. Uvedené potvrdzuje v predloženej oznámení o poisťnom plnení, z ktorého nepochybne vyplýva, že žalovaný svojím konaním sám potvrdil aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu už v čase likvidácie poisťnej udalosti. Keďže zo strany žalovaného bolo poskytnuté

čiasťočné poisťné plnenie, nemôže byť ani sporné, že poškodenému vznikol nárok na preplatenie účelne vynaložených nákladov za nájom náhradného vozidla. Pokiaľ ide o namietanú absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, skutočnosť, že došlo k prevodu práva medzi žalobcom a poškodeným a súčasne k úhrade predmetnej faktúry, nespôsobuje rozpor s ust. § 524 OZ, či neexistenciu nároku na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Uvedené zastrešuje jeden dokument, a to predložená zmluva o postúpení pohľadávky, v zmysle ktorého došlo k úhrade faktúry a zároveň k postúpeniu pohľadávky. Zákonný nárok na náhradu nákladov účelne vynaložených za prenájom náhradného vozidla voči žalovanému tak zostáva zachovaný, zmenila sa len osoba oprávnená domáhať sa uspokojenia pohľadávky. V danom smere je nevyhnutné poznamenať, že poškodený mal v zmysle Zákona o PZP nárok na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla od žalovaného a nie od žalobcu. Dlžníkom tak v tomto prípade je práve žalovaný a nie poškodený. V čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky došlo k úhrade faktúry, a teda aj k vzniku škody. Takéto postúpenie pohľadávky podľa rozhodovacej praxe všeobecných súdov SR neodporuje zákonu. Stotožnil sa s odôvodnením rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co 104/2019 zo dňa 30.05.2019. Predmetná zmluva tvorí jeden celok upravujúci navzájom prepojené viaceré práva a povinnosti jej strán. Rovnako tiež odkazuje aj na ďalšie rozhodnutia odvolacích súdov. Neexistuje predsa rozdiel v tom, či poškodený uhradí žalobcovi v hotovosti nájomné a následne žalobca zaplatí tú istú sumu ako odplatu za postúpenie pohľadávky späť poškodenému, alebo sa toto zrealizuje vzájomným zápočtom. Poukazuje na viaceré rozhodnutia krajských súdov, v zmysle ktorých úhradu nájomného supluje v tomto prípade samotné postúpenie. Predmetná pohľadávka mohla byť predmetom postúpenia, pretože predmetom postúpenia bol nárok na náhradu škody, ktorý vznikol poškodenému ako následok dopravnej nehody. Pokiaľ ide o tvrdenia žalovaného ohľadne úrokov z omeškania, tieto považuje za nesprávne a irelevantné. Zdôrazňuje, že rozhodovacia prax dovolacieho súdu v otázke priznania úrokov z omeškania v obdobných prípadoch nie je jednotná. Opačné stanovisko, ako uvádza žalovaný, zaujal Najvyšší súd SR napr. v rozsudku sp. zn. 5Obo 19/2009 zo dňa 25.03.2009. Doposiaľ nebolo prijaté zjednocujúce stanovisko. Nemožno sa preto stotožniť s názorom, že oznámením o odmietnutí poisťného plnenia si poisťovateľ splnil podmienku v zmysle § 11 ods. 6 písm. b) citovaného zákona, ktoré ho v zmysle § 11 ods. 8 citovaného zákona v celosti zbavuje povinnosti platiť úroky z omeškania, nakoľko ide o špeciálnu úpravu platenia úroku z omeškania vo vzťahu k § 517 ods. 2 OZ. Otázka splatnosti poisťného plnenia je upravená v § 11 ods. 7 citovaného zákona. Pokiaľ poisťovňa nesplní svoj záväzok riadne a včas, t. j. neposkytne poisťné plnenie v lehote splatnosti určenej zákonom, dostáva sa do omeškania, čo znamená právo popri poisťnom plnení požadovať aj úroky z omeškania, ktorých základ je daný v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ust. § 11 ods. 8 Zákona o PZP upravuje výlučne následky nesplnenia povinnosti podľa odseku 6 citovaného zákona, t. j. sankcionuje neskoré prešetrenie a vybavenie poisťnej udalosti, avšak nezabavuje poisťovňu povinnosti platiť úroky z omeškania za oneskorené plnenie podľa § 517 ods. 2 OZ. V prípade prijatia výkladu zachyteného v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/145/2017 by tak vôbec nebolo možné v prípade uplatnenia si poisťného plnenia priznať úrok z omeškania. Nezodpovedá spravodlivému usporiadaniu vzťahov, aby poisťovňa zodpovednosť za svoje nesprávne posúdenie povinnosti poskytnúť poisťné plnenie prenášala na poškodeného. Pre úplnosť poukazuje, že strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Žalovaný sa v priebehu konania do ukončenia dokazovania vôbec nevyjadril k opodstatnenosti uplatnených úrokov z omeškania a za týmto účelom neposkytol súdu prvého stupňa žiadne dôkazy. Navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

6. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnuté rozhodnutie na základe odvolania žalovaného v rozsahu a z dôvodov daných ust. § 379, § 380 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie postupom v zmysle ust. § 219 ods. 3 CSP potvrdil v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

7. Odvolací súd považuje rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav vecí a vec správne právne posúdil. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie zodpovedá kritériám pre odôvodňovanie súdnych rozhodnutí upravených v § 220 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie dostatočne odôvodnil svoje skutkové a právne závery, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP.

8. Odvolacie námietky žalovaného nepovažuje odvolací súd za dôvodné.

9. Obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký (medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý, nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania a rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, ale aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia). Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie súdu. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavno-právneho rámca a ktoré porušenie tak zároveň znamená aj porušenie Ústavou SR zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 251/03).

10. Odvolací súd konštatuje, že v danom prípade súd prvej inštancie dôsledne uviedol rozhodujúci skutkový stav, z ktorého pri rozhodovaní vychádzal. Primeraným spôsobom opísal výsledky vykonaného dokazovania, citoval právne predpisy, ktoré na prejednávaný prípad aplikoval a z nich vyvodil svoje právne závery, pričom objasnil, z akých úvah vychádzal. Súd prvej inštancie tak po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré je jasné, zrozumiteľné a logickým spôsobom sa vyporiadava so všetkými relevantnými skutkovými a právnymi otázkami a aspektmi, a teda spĺňa zákonné kritériá odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Treba však zdôrazniť, že len výnimočne, keď písomné vyhotovenia rozhodnutia neobsahuje žiadne dôvody, alebo neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť, a súčasne aj dôvodnosť odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP. Odvolací súd po preskúmaní veci nezistil, že by v danej veci išlo o takýto prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 220 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces.

11. Žalovaný v konaní namieťa aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu na uplatnenie pohľadávky, ktorá je predmetom sporu. Žalobca svoju aktívnu vecnú legitímáciu odvodzuje od zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 27.02.2017, uzatvorenej medzi žalobcom ako postupníkom a poškodeným P. P. ako postupcom. Postúpená bola pohľadávka voči žalovanému z titulu nároku na náhradu škody - účelne vynaložených nákladov za užívanie náhradného vozidla v príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou zo dňa 09.02.2017 na vozidle zn. VW Passat, ev. č. ZA 833GG. Postúpenie pohľadávky bolo odplatné, pričom odplata za postúpenie pohľadávky predstavovala 504,- eur. Zmluvné strany sa dohodli, že dôjde k započítaniu ich vzájomných nárokov, a to nároku na úhradu odplaty za postúpenie pohľadávky a nároku na úhradu nájomného za náhradné vozidlo taktiež vo výške 504,- eur.

12. Odvolací súd vyhodnotil predmetnú pohľadávku ako pohľadávku spôsobilú na postúpenie a zmluvu o postúpení pohľadávky hodnotí ako platný právny úkon spĺňajúci všetky kritériá platnosti právneho úkonu zmluvy o postúpení pohľadávky stanovené hmotnoprávnou úpravou. V konaní bol preukázaný vznik škody, ktorá spočíva v nákladoch na zapožičanie náhradného vozidla. Žalovaný nespochybnil, že náklady na požičanie náhradného vozidla predstavujú náklady vzniknuté v príčinnej súvislosti so vznikom poistnej udalosti. Namieťa však, že táto pohľadávka nemohla poškodenému ako postupcovi vzniknúť z dôvodu, že faktúru za požičanie motorového vozidla nezaplatil. S uvedeným záverom sa však nemožno stotožniť, pretože postupcovi ako poškodenému z dopravnej nehody vznikla povinnosť zaplatiť žalobkyni fakturovanú sumu spočívajúcu v nájomnom za prenájom motorového vozidla. To, že uvedený záväzok postupca priamo nesplnil, ale vo vzťahu k tomuto záväzku uplatnil započítanie, ktoré predstavuje tiež jeden zo spôsobov zániku dlhu, nemôže mať vplyv na vznik pohľadávky z titulu náhrady škody. Žalobkyňa na základe zmluvy o postúpení pohľadávky nadobudla existujúcu žalovateľnú pohľadávku, ktorá zakladá jej aktívnu vecnú legitímáciu v prejednávanom spore. Odvolací súd nezistil rozpor právneho úkonu postúpenia pohľadávky so zákonným ustanovením § 524 Občianskeho zákonníka.

Rovnako, pokiaľ žalovaný poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo 20/2007 zo dňa 29. januára 2008, tento na súdený prípad nedopadá.

13. Žalobca na základe zmluvy o postúpení pohľadávky nadobudol existujúcu žalovanú pohľadávku, ktorá zakladá jeho aktívnu vecnú legitímáciu v prejednávanej spore (obdobne rozsudky Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/30/2019 zo dňa 25.04.2019, 11Co/135/2019 zo dňa 25.06.2019, 10Co/104/2019 zo dňa 30.05.2019, 6Co 122/2019 zo dňa 21.08.2019 a ďalšie). Žalovaný si sám vo svojej obrane protirečí, keď na jednej strane namieta aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, no na druhej strane uvádza, že mu sám dobrovoľne uhradil v zmysle oznámenia o poistnom plnení sumu 131,66 eur.

14. Žalovaný v rámci svojho opravného prostriedku vo vzťahu k priznanej istine len zopakoval svoju argumentáciu prezentovanú v prvoinštančnom konaní, na ktorú dal súd prvej inštancie v rozsudku podrobné odpovede. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný sa nestotožnil so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu tak, ako boli prezentované v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. V danej súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda, aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04).

15. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd tak dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie, pokiaľ ide o priznanie sumy spočívajúcej v istine vo výške 372,34 eur, je vecne správne.

16. Pokiaľ ide o priznaný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 372,34 eur od 25.03.2017 do zaplatenia, aj v tejto časti považuje odvolací súd napadnutý rozsudok za vecne správny. Odvolacie námietky žalovaného, pokiaľ ide o priznaný úrok z omeškania, považuje odvolací súd za nedôvodné.

17. K odvolacej argumentácii žalovaného týkajúcej sa žalobcom uplatneného úroku z omeškania, vrátane jeho splatnosti, odvolací súd uvádza, že žalovaný správne poukazuje, že predmetná otázka už bola riešená v judikatúre Najvyššieho súdu SR (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.11.2018, sp. zn. 3Cdo/145/2017; tiež sp. zn. 1Cdo/212/2017 zo dňa 26.02.2019), ale aj v rozhodnutiach Krajského súdu v Žiline (napr. rozhodnutie zo dňa 27.08.2019, sp. zn. 11Co/163/2019). V nadväznosti na doterajšiu súdnu prax odvolací súd konštatuje, že z hľadiska uplatneného nároku na úrok z omeškania v zmysle ust. § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. je potrebné v spore ustáliť, či si žalovaná poisťovňa splnila povinnosti podľa § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z. tým, že poskytla žalobcovi písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietla poskytnúť poistné plnenie, ktoré od nej žalobca nárokoval. Najvyšší súd, ako súd dovolací, v horeuvedených veciach dospel k záveru, že „žalovaná si svoju povinnosť ako poisťovateľ podľa § 11 ods. 6 zák. č. 381/2001 Z. z. splnila, nebola preto povinná uhradiť žalobcovi ako poškodenému úroky z omeškania. Do omeškania by sa dostala s plnením náhrady škody až vtedy, ak by po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody neuhradila v lehote určenej súdom priznanú náhradu škody žalobcovi podľa § 11 ods. 7 zák. č. 381/2001 Z. z.“.

18. V danom prípade po preskúmaní obsahu spisu odvolací súd dospel k záveru, že žalovaný si povinnosť v zmysle ust. § 11 ods. 6 citovaného zákona riadne nespĺnil, ako to správne skonštatoval súd prvej inštancie. Z oznámenia o poistnom plnení zo dňa 9.3.2017 (č. I. 9 p.v. spisu) vyplýva, že: „Z fakturovanej doby prenájmu náhradného vozidla 7 dní priznané 3 dni. Neprimerané náklady na náhradné vozidlo - cena prenájmu priznaná vo výške 45,60 eur/deň“. Uvedené nemožno v žiadnom prípade považovať za riadne písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietla poisťovňa poskytnúť poistné plnenie. Ide iba o strohé, formálne konštatovanie, bez uvedenia relevantných a odôvodnených skutočností, na ktorých sa nepriznanie plnenia zakladalo. Poisťovňa si musí svoju povinnosť, ktorú jej ustanovuje § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z. splniť v materiálnom zmysle, t. j. aby poškodený vedel vyhodnotiť relevantnosť dôvodov, pre ktoré poisťovňa plnenie odmietla. Za takéto oznámenie poisťovateľa v súdnej veci považovať nemožno. V zmysle citovanej judikatúry vyšších súdnych inštancií potom vznikol žalobcovi nárok na úrok z omeškania tak, ako mu ho priznal súd prvej inštancie.

19. Zároveň vo vzťahu k úroku z omeškania je potrebné konštatovať, že žalovaný namieta nárok na priznanie úrokov z omeškania až v odvolacom konaní. Takéto skutkové tvrdenie žalovaný ako prostriedok procesnej obrany v konaní pred súdom prvej inštancie neuviedol. V odpore proti vydanému platobnému rozkazu žalovaný nesprávne uplatneného úroku z omeškania nenamietal, napriek tomu,

že mu bola doručená žaloba a opis príloh k nej. Ani v ďalšom priebehu prvoinštančného konania žalovaný takúto námietku nevzniesol, napriek tomu, že mu bolo doručené vyjadrenie žalobcu a taktiež poučenie o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany a koncentrácii konania. Takúto námietku neuplatnil ani na nariadenom pojednávaní, ktorého sa žalovaný a jeho právny zástupca nezúčastnil, pričom právny zástupca žalovaného súhlasil, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti. Pokiaľ žalovaný teda v konaní skutkové tvrdenia nepoprel, súd prvej inštancie z nich vychádzal v zmysle § 151 ods. 1 CSP. Odvolací súd z dôvodu koncentrácie konania nemohol prihliadať na uvedený prostriedok procesnej obrany žalovaného uplatnený prvýkrát až v odvolacom konaní a vychádzal zo skutkových tvrdení a zistení tak, ako ich ustálil a zistil súd prvej inštancie.

20. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny, vrátane výroku o trovách konania, ktorý vykazuje vecnú správnosť a nebol napadnutý žiadnou odvolacou námietkou.

21. Výrok o trovách odvolacieho konania sa opiera o ust. § 396 ods. 1 CSP s poukazom na ust. § 255 ods. 1 CSP. Úspešnou stranou odvolacieho konania bol žalobca, ktorému tak vznikol voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

22. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)